T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2017/47
KARAR NO : 2017/344
KARAR TR : 05.06.2017

ÖZET: Davacı şirket tarafından, şirketlerine ait OSTİM Organize Sanayi Bölgesinde bulunanLPG İkmal İstasyonunun işyeri açma ve çalışma ruhsatının geçerliliğinin kaybedildiğine ilişkin, OSTİM Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü işleminin iptali istemiyle açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Ç.A. Akaryakıt ve Petrol Ürn.İnş.İlt.Nak.Rentecar San ve Tic.Ltd.Şti.
Vekili : Av. S.B.
Davalılar : 1- Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu
Vekili : Av. A.M.Ö.
2- OSTİM Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü
Vekili : Av. H.İ.K.

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; davacı şirketin adına ruhsat düzenlenen "Ostim Mahallesi 1579. Cadde No:2 Yenimahalle ANKARA" adresindeki akaryakıt satış işletmesini devretmesi ve şirketin işyerindeki faaliyetini sonlandırmış olması sebebi ile geçerli bir işyeri açma ve çalışma ruhsatı bulunmadığı tespitinin yapıldığı, söz konusu tespitin 4562 Sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 4/7. maddesinde yer alan, yürürlüğe giren mevzi imar planına göre arazi kullanımı, yapı ve tesislerin projelendirilmesi, inşası ve kullanımıyla ilgili ruhsat ve izinler ile işyeri açma ve çalışma ruhsatları OSB tarafından verilir ve denetlenir hükmü uyarınca, Enerji ve Piyasa Düzenleme Kurumu Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Daire Başkanlığı'nın 12.04.2016 tarih ve 14650 sayılı olur'u ile 07.10.2008 tarih ve LPG BAY/941-94/08315 sayılı LPG Otogaz Bayilik Lisansının iptal edilmesine ilişkin işlem ile Otogaz Bayilik Lisansı almasına dayanak teşkil eden İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatının geçerliliğinin kaybettiğinin bildirilmesine ilişkin Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü'nün 06.04.2016 tarih ve 1861/2016 sayılı işleminin tesis edildiğini ileri sürerek, bu işlemlerin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı OSTİM Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü vekili, süresi içinde verdiği cevap dilekçesinde 4562 sayılı Kanunun 5/1. maddesinden sözederek, Kanunda özel hukuk tüzel kişisi olduğu tanımlanan Organize Sanayi Bölgesinin aleyhine açılacak davaların adli yargı yerinde görüleceği, bu sebeple davanın yargı yolu nedeniyle reddine karar verilmesini talep ederek, görev itirazında bulunmuştur.

ANKARA 12. İDARE MAHKEMESİ 15.6.2016 gün ve E:2016/1968 sayı ile, somut uyuşmazlıkta, dava konusu geçerli işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmadığının tespiti işleminin kamu gücü kullanılarak tesis edilen bir idari işlem olduğu anlaşıldığından, 2577 sayılı Kanun hükümleri uyarınca idari işlemlerin hukuka aykırılığından kaynaklanan iptal davalarının görüm ve çözümünün idari yargı mercileri tarafından gerçekleştirilmesi gerektiğinden davalı idarenin görev itirazının reddi gerektiği sonucuna ulaşıldığı gerekçesiyle; davalı Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü'nün görev itirazının reddine, Mahkemelerinin bu uyuşmazlıkta görevli olduğuna karar vermiştir.

Davalı OSTİM Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü vekili tarafından süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması istemiyle başvuruda bulunulması üzerine, dilekçe dava dosyası ile birlikte Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI: 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. ,4562 sayılı Organize Sanayi Bölge Kanunu'nun 3. , 5. ve 25. maddelerinden sözederek, yapılan inceleme sonucunda, OSTİM OSB Müdürlüğünün, 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu kapsamında kurulduğunun anlaşıldığı; OSTİM OSB içinde faaliyet gösteren davacı şirkete ait LPG ikmal istasyonu hakkında, İşyeri Açma ve Çalıştırma Ruhsatının geçerliliğini kaybettiğinin bildirilmesine ilişkin OSTİM Organize Sanayi Bölge (OSB) Müdürlüğünün 06/04/2016 tarih ve 1861/2016 sayılı işleminin iptaline dair davanın, OSTİM OSB Müdürlüğü yönünden özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde görülmesi gerektiğinin düşünüldüğü dolayısıyla, 2247 sayılı Kanunun 10 ve 13. maddeleri gereğince, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine karar vermiştir.

Başkanlıkça, 2247 sayılı Yasa'nın 10. ve 13. maddesine göre Danıştay Başsavcısı'nın da yazılı düşüncesi istenilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI: Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının onayı ve anılan Bakanlıkça belirlenen yerde kurulan Organize Sanayi Bölgeleri; sanayileşmenin sağlıklı, düzenli ve çevreyle uyumlu gelişimini sağlamak amacıyla

tanınan kamusal yetkiler ve ayrıcalıklara sahip olup; elektrik, su, kanalizasyon, doğalgaz arıtma tesisi, yol gibi alt yapı ve genel hizmet tesisleri kurmak ve işletmekle, bölgenin mevzuata ve imar planına uygun yapılaşmasından sorumlu olmakla görevlendirildiği, Organize Sanayi Bölgelerinin, kamu hizmeti niteliğini taşıyan alt yapı hizmetlerini ve imara uygunluğunu idare hukuku ilke ve kurallarına göre kamusal yetki ve ayrıcalıkları kullanarak kurup, sürdürmekle görevli bulunduğu, Organize Sanayi Bölgelerinin, bu tür kamusal hizmetlerinden bölgede faaliyette bulunan firmaların yararlanması konularında özel hukuk kurallarına göre sözleşmeler yapmakta ise de; bu durum, anılan özel hukuk sözleşmeleri dışında elektrik, su, doğal gaz, kanalizasyon, imara uygunluk gibi kamu hizmeti niteliği taşıyan hizmetlerinin uygulamasının idare hukuku ilke ve kurallarına tabi oluşunu ortadan kaldırmadığı; dava konusu olayda da, davacı şirketin, Ostim Organize Sanayi Bölgesinde bulunan LPG İkmal İstasyonunun Bayilik Lisansının iptal edilmesine ilişkin işlem ile işyeri açma ve çalışma ruhsatının geçerliliğinin kaybedildiğine ilişkin işlemin, tek yanlı, kamu gücüne dayalı ve kamu hizmeti yürütümüne ilişkin olduğunun açık olduğu, bu nedenle uyuşmazlığın görüm ve çözüm görevinin idari yargı yerine ait bulunduğu dolayısıyla, 2247 sayılı Kanunun 13'üncü maddesi uyarınca yapılan başvurunun reddi gerektiği yolunda düşünce vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Suna TÜRE, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN ve Turgay Tuncay VARLI'nın katılımlarıyla yapılan 05.06.2017 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Başvuru yazısı ve dava dosyası örneği üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı OSTİM Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü vekilinin anılan Yasanın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nca, 10. ve 13. maddelerinde öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacı şirket tarafından, şirketlerine ait Ostim Organize Sanayi Bölgesinde bulunan LPG İkmal İstasyonunun işyeri açma ve çalışma ruhsatının geçerliliğinin kaybedildiğine ilişkin 6.4.2016 gün ve 1561/2016 sayılı OSTİM Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü işleminin iptali istemiyle OSTİM Organize Sanayi Bölge Müdürlüğüne karşı açılmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin görev ve sorumlulukları" başlıklı 14. maddesinde 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu hükümlerinin saklı olduğu belirtilmiş; Değiştirilen, Eklenen ve Yürürlükten Kaldırılan Hükümler başlıklı 85. maddesinin h bendinde, «…12.4.2000 tarihli ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 4 üncü maddesinin altıncı fikrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yürürlüğe giren mevzii imar plânına göre arazi kullanımı, yapı ve tesislerinin projelendirilmesi, inşası ve kullanımıyla ilgili ruhsat ve izinler ile işyeri açma ve çalışma ruhsatları OSB tarafından verilir ve denetlenir. İşyeri açma ve çalışma ruhsatının verilmesi sırasında işyeri açma ve çalışma ruhsatına ilişkin harçlar, OSB tarafından tahsil edilerek ilgili belediye veya il özel idaresi hesabına yatırılır…»,

4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 4.maddesinin altıncı fikrasında "(Değişik fikra: 3/7/2005-5393/85 md.) Yürürlüğe giren (…) imar planına göre arazi kullanımı, yapı ve tesislerinin projelendirilmesi, inşası ve kullanımıyla ilgili ruhsat ve izinler ile işyeri açma ve çalışma ruhsatları OSB tarafından verilir ve denetlenir, İşyeri açma ve çalışma ruhsatın verilmesi sırasında işyeri açma ve çalışma ruhsatına ilişkin harçlar, OSB tarafından tahsil edilerek ilgili belediye veya il özel idaresi hesabına yatırılır."

5. maddesinde - "(Değişik: 4/7/2012-6353/20 md.) OSB, müteşebbis heyetin başvurusu üzerine Bakanlıkça verilen kamu yararı kararı ve sınırları belirlenmiş yetki çerçevesinde kamulaştırma işlemleri yapabilen veya yaptırabilen bir özel hukuk tüzel kişiliğidir.

Arazinin mülkiyetinin edinilmesinde yapılan masraflar ile arazi bedeli ödeme yükümlülüğü OSB tüzel kişiliğine aittir." hükmü yer almakta olup, 12.04.2000 günlü, 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu'nun, 04.07.2012 günlü, 6353 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 20.maddesiyle değiştirilen 5.maddesinin Anayasa'ya aykırılığı iddiasıyla Danıştay Altıncı Dairesi tarafından yapılan itiraz başvurusu üzerine, Anayasa Mahkemesi 31.10.2013 gün, E:2013/49, K:2013/125 sayılı kararı ile özetle; 04.07.2012 günlü, 6353 sayılı Kanun'un 20.maddesiyle değiştirilen 5.maddesinin birinci fikrasında yer alan ''… yapabilen veya … '' sözcüklerinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve iptaline karar vermiştir.

8. maddesinde - "Yönetim kurulu, müteşebbis heyetin en az dördü kendi üyeleri arasından olmak üzere seçeceği beş asıl, beş yedek üyeden oluşur. Yönetim kurulu üyeleri iki yıl için seçilir.

Yönetim kurulu üyeleri kendi aralarında bir başkan ve bir başkanvekili seçerler. Yönetim kurulu en az ayda iki defa toplanır ve toplantı salt çoğunluk ile yapılır. Geçerli bir mazereti olmadan üst üste yapılan üç toplantıya veya mazereti olsa dahi altı ay içinde yapılan toplantıların en az yarısına katılmayan üyeler üyelikten çekilmiş sayılırlar. Kararlar salt çoğunlukla verilir. Oyların eşitliği halinde başkanın oyuna itibar edilir.

Yönetim kurulu; kanun, yönetmelik, kuruluş protokolü ve benzeri düzenlemeler ile müteşebbis heyetin kararları çerçevesinde OSB'nin sevk ve idaresini yürütmekle görevlidir." hükümlerine yer verilmiştir.

Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden, OSTİM Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü'nün özel hukuk tüzel kişiliğine sahip olduğu ve özel hukuk tüzel kişilerince tesis edilen işlemlerin yargısal denetiminin adli yargı yerlerince yapılacağının açık olduğu gözetildiğinde, davacının, söz konusu tesis hakkında işyeri

açma ve çalışma izni verilmesi isteminin reddine dair davalı OSB tarafından tesis edilen işlemin yargısal denetiminin adli yargı yerinde yapılması gerekir.

Açıklanan nedenlerle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının başvurusunun kabulü ile, davalı OSTİM Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü vekilinin görev itirazının Ankara 12. İdare Mahkemesinin 15.6.2016 gün ve E:2016/1968 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile davalı OSTİM Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü vekilinin GÖREV İTİRAZININ, Ankara 12. İdare Mahkemesinin 15.6.2016 gün ve E:2016/1968 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 05.06.2017 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri NECİPOĞLU	Ali ÇOLAK	Yusuf Ziyaattin CENİK	Suna TÜRE

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali ÖĞÜŞ	Süleyman Hilmi AYDIN	Turgay Tuncay VARLI